

VALTU

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

KUIDAS KÜLVAD — NÕNDA LÕIKAD

Järjekordne aastaring on jõudnud taas kevadesse, elu tärkamise perioodi looduses. Mõõdunud talv jäi meelde lumevaesena, kuigi talve algus oli külmade ja hangedega. Looduses on juba nii, et iga aasta on isenäoline ja ennustamine väga raske. Põllumees loodab muidugi, et antud aasta saab olema soodus. See on ka mõistetav, sest muidu poleks töötamiseks stiimulit. Me kõik teame, et kevadel pannakse saakidele alus ja millise aluse me paneme, sellise saagi sügisel saame. Sellepärast kevadistel töödel on tähtis nii aeg, korralikkus kui ka tegemise viis. Egas vanasõna niisama väljamõeldud pole põllu narmimise kohta. Ma väga loodan, et seoses uutmisega on ka meie inimeste suhtumine eelkõige oma töösse muutunud. Tahaks näha, et osakonnajuhatajate ja agronomide kupjamentaliteet on minevik. Mina näeks nende osa tööde koordineerijate ja vastastikutuste kooskõlastajatena. Kui me ükskord niikaugele jõuame, siis võib juba öelda, et inimesed on oma maa peremehed.

Plaanid taimekasvatuses 1989. a. on pingelised ja nende täitmine nõuab kõikidelt tahet hästi töötada.

KEVADKÜLVI PLAAN

Kultuur	Külvipind ha	
	Valtu	Ingliste
Teravili	639,3	347,9
Kartul	61,7	56,5
Söödakapsas	40,3	17,0
Mais	62,8	—
Peet	15,6	3,4
Segatis	70,5	25,4
Puhaskülv	76,8	93,8

Nagu näha, kevadkülv plaan on suur ja töö on pingeline. Teie abiga, lugupeetud põldurid, loodame kevadkülviteostada optimaalsel ajal. Soovin kõikidele jõudu tööle. Teistelt palume mõistvat suhtumist ja kaasabi.

VIKTOR LEPIK,
peaagronoom

MEIE PLAANID 1989. AASTAKS

Töötajatelt tuli ettepanek avaldada infolehes mõned plaaninumbriid käesolevaks aastaks ning analüüsida hiljem ka täitmist.

Avaldame allpool mõningad arvud:

- **TAIMEKASVATUSES** plaanitakse hektarisagiks teravilja 37,9 ja kartulit 180 tsentnerit. Varutakse kuivsilu 4 000, heina 2000 ja märgsilu 4 000 tonni.
- **LOOMAKASVATUSES** keskmiseks lehmade arvaks jääb 1035, piima peame saama 4761 t, väljalüps lehmalt 4600 kg. Toodame sealiha 561 ja veiseliha 436 tonni. Taotletakse nuumveiste ööpäevaseks kaalu-iibeks 595 ja sigadel 434 grammi. Pörsaid toodetakse 7000.

■ ABITOOTMINE

Olut villitakse 200 000 dekaliitrit, estosteriili tehakse 440 tonni.

Müüme riigile 1000 tonni liha ja koos individuaalsektoriga 5000 t piima. Rahalisi laekumisi planeeritakse taimekasvatusest 218000, aiandist 530 000, loomakasvatusest 4 747 000, jookidestehhist 1 700 000, estosteriilist 2 050 000, puidutehhist 100 000 rubla. Kokku planeeritakse laekumisi 12 145 000 rubla. Kasum realiseerimisest peaks tulema 3 390 000 rubla.

MARJE SEERSANT,
peaökonomist

KOMMUNISTIDE ÜHISAVALDUS

Valtu kolhoosi ja Valtu 9-kl Kooli kommunistid arutasid partei-koosolekutel poliitilist olukorda Eestis. Võeti vastu ühisavaldus EKP Keskkomiteele ja otsustati saata ärakiri Moskvasse NLKP Keskkomiteele.

EKP KESKKOMITEELE

VALTU KOLHOOSI Keskuse ja INGLISTE PARTEITSEHHIORGANISATSIOONI ning VALTU 9-KLASSILISE KOOLI ÜHISAVALDUS POLIITILISEST OLUKORRAST EESTIS

Valtu kolhoosi ja kooli kommunistid jälgisid nõrdimusega Interliikumise poolt 1. märtsil k.a. organiseeritud perestroikavastast miitingut. Oleme sügavalt veendunud, et iga ausalt mõtleval kommunist peaks andma endast parima, et kiiremini ellu viia NLKP XIX kongressi ja EKP Keskkomitee XI pleenumi otsused. Need revolutsioonilise sisuga dokumendid annavad karmi hinnangu möödunud

aastate saamatusele rahvamajanduse juhtimisel ja selle järk-järgulisele laostamisele, mida tehti ülitsentraliseeritud juhtimise ja käsutamise korras. Selle tulemusena on tööline ja talupoeg kaotanud perspektiivi ja peremehetunde. Samad dokumendid annavad ka suunad ja näitavad väljapääsu majanduslikust madalseisust, mida Eesti NSV-s on hakatud energiliselt ellu viima. Kahjuks perestroika edenedes

suureneb nende jõudude vastutegevus, kes peavad loovutama senised teenimatud privileegid. Oma eesmärkide saavutamiseks on nad kasutusele võtnud kõikvõimalikud vahendid: avaliku vale, hüsteeria õhutamine, jõuga ähvardamine, laialdase demagoogia ja pingete õhutamine rahvuste vahel.

Nõrdimusega märgime, et just niisugusele teele on asunud Interliikumine. 4. ja 5. märtsil Tallinnas toimunud Interliikumise kongressil ning 14. märtsil aset leidnud masikogunemise iseloomustab soov lõhestada Eestimaa rahvad ja sellega pidurdada meie vabariigis uut-uisprotsesse.

Eriti taunitavad ja otseses vastuloolus eestimaalaste huvidega on üleskutsed massilistele meeleavaldustele ja streikidele, millega vältimatult kaasneb ühiskondlike suhete pingestatus ning tagasilööb perestroikale.

Eesti rahvas taotleb allakäigu peatamist ja ühiskonna arenguks normaalsete tingimuste loomist. Et täita see keeruline ülesanne on vaja kõigi Eesti saatuse pärast muret tundvate rahvusrühmade ning ühiskonnakihtide esindajate pingutusi. Olukorda aga ei paranda stalinliku sotsialismi, suurriikide ja šovinistlike nõudmistega esitamisega väikerahvastele ja nende perestroikalaste püüdluste mahasurumise

katsed.

Nagu iga rahvas, on ka eesti rahvas suveräänne ning tal on võõrandamatu õigus ise otsida endale soodsamaid arenguteid. Interliikumine on aga põhimõtteliselt selle vastu, eitades rahva õigust iseseisvalt välja töötada poliitilist riigivõimu süsteemi, kodakondsuse kehtestamist ja keelelis-kultuurilise keskkonna kaitse hädavajalikkust. Sellega püütakse jöhkvalt rikkuda rahvaste suveräänsuse põhimõtet.

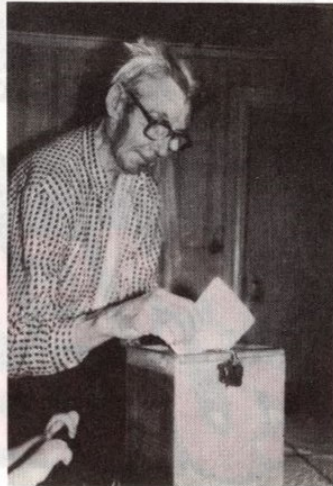
Palume EKP Keskkomiteed anda hukkamõiste hinnang Interliikumise aktsioonidele ja nõuda Interliikumise kommunistidelt täit vastust perestroikavastase ja lõhestuspoliitika organiseerimise eest Eestis.

Valtu kolhoosi ja kooli kommunistid toetavad EKP Keskkomitee juhtkonna poliitikat mis on suunatud NLKP XIX kongressi ja EKP Keskkomitee XI pleenumi otsuste ellu viimisele. Toetame Vaino Väljase, Arnold Rütli ja Indrek Toome tegevust Eestimaa uuenemise nimel.

Koosolekutel volitati ühisavaldusele alla kirjutama:

Valtu kolhoosi parteikomitee sekretär: E. MALTSAR
Valtu 9-kl Kooli parteialgorganisatsiooni sekretär: E. PIIRIOJA

VALIMISPÄEVA STATISTIKA

VALIMISJAOSKOND NR. 185/3

Nimekirjas oli 590 valijat, valimas käis 560 ehk 95%

Hääled jagunesid

	VAINO VÄLJAS	HEINO KIIK	ÜLO VOUGLAID	REIN UNGA
Poolt	551 (93%)	7 (1,2%)	508 (86%)	51 (0,8%)
Vastu	9	553	52	509

VALIMISJAOSKOND NR. 186/14

Nimekirjas oli 240 valijat, valimas käis 233 ehk 97%

Hääled jagunesid:

	VAINO VÄLJAS	HEINO KIIK	ÜLO VOUGLAID	REIN UNGA
Poolt	223 (93%)	8 (3%)	211 (88%)	20 (8%)
Vastu	9	224	20	211

LAINE MIILEN
AIMUR PAILK

MAIKUUL

3. Vaike Heinsalu	65
3. Endel Meinberg	70
5. Pille Salumäe	45
8. Ilse Talts	65
11. Endel Pärt	60
13. Jaan Randjärv	70
13. Hilda Linamägi	80
14. Ignat Bortnik	75
18. Emilie Terasmaa	85
20. Rein Lepikult	40
21. Helmi Järve	85
23. Ülle Andrespok	30
25. Erich Radiko	65
26. Sirje Kurisoo	35
26. Juljus Raadik	80
28. Nikolai Ostašnikov	40
30. Erich Turu	65
31. Elfriede Pärnamägi	85

ÖNNITLEME PERE JUURDEKASVU PUHUL

Helle Enno ja Raimo Laande — POEG 19. veebruar
Elle Rütmaa ja Vladimir Tšubera — POEG 3. märts
Heli Kiis — POEG 13. märts
Tiina Kraam ja Kalev Turu — POEG 3. aprill

Emale Jaan Kärner

Ei ole meeles, ema, sinu nägu:
ma olin laps kui ära läksid siit.
Tean: oli kevad, kases kukkus kägu
ja kanakoolmeist kollendas me niit.

Meid, lapsi, kaheksa jäi nutma valus -
kui linnupoegi kõiki haaras pelg.
Tööd meie eest sa olid murdnud talus
ning muret, kuni murdus oma selg.

Nüüd nelikümmend aastat aeg on pilland
me meelde unustuse-sõmerat.
Meil sageli on elust olnud villand,
kus töde, õigust väärrib võim ja patt.

Kuid hoiab meid veel, ema, sinu headus,
su pühadus ja puhtus kaitseb meid.
Su sõna ja su tegu - see on seadus,
mis hauast saadik juhib laste teid.

Ja lapsena, kel lapse õnnest aime,
ma, ema, sinu vaimu paistel loon
ja laulus selles õitsva kevadtaime
su kääpa peale tänumeeles toon.

ÕNNE EMALE

PIIRKONDLIK LASTEVANEMATE KOOSOLEK

5. aprillil toimus Inglise Hõreda-Inglise piirkondlik lastevanemate koosolek.

5. aprillil toimus Inglise Hõreda-Inglise piirkondlik lastevanemate koosolek. Jätkates teiste piirkondade kogemusi, viidi koosolek läbi pidulikult, nimelt kohvilauas.

Oma ettekandes rõhutas direktor Juhan Märjamaa hariduse väärtustamise vajadust riigi poolt. Praegu on palju õpilasi, kellel puudub täielikult tahtmine õppida, samuti on palju puudumisi. Meie keerulises olukorras vajatakse tublisi töö-

mehi. Nendeks saavad vaid hästi õppivad ja käituvad õpilased.

Sõnavõtuga esines ka õppealajuhataja.

Seejärel oli igal lapsevanemal võimalus oma probleemidest vestelda nii aineõpetajatega kui ka klassijuhatajaga.

LEILI VAHTMÄE

RÜNNATI „VALTU VANKRIT“

Ülerajooniline kabevõistlus „Valtu vankrile“ on muutunud üha populaarsemaks. Aprilli alguses korraldatud võistlustel ründas seda ligi 70 võistlejat. Võistlustel osales kuus meistrikandidaati. Valtu kolhoosi esindasid: Valdek Ojalind, Endel Maltsar, Harri Smitt, Aimur Paik, Vambola Vahtre, Valter Nõmmik, Mati Parve, (Tõnu Teder, Indrek Naaris), Ulvi Illupmägi ja Ebe Nõmmik.

Võitis tugevakoosseisuline Märjamaa EPT 45,5 punktiga, ülejäänud võistkonnad said punkte järgmiselt: Valtu kolhoos 33, Kärü sovhoo 31, Raikküla kolhoos 27, Rapla KEK 25, Rapla Tarbijate Kooperatiiv 24,5 ja Kaiu kolhoos 24 punkti.

ENDEL MALTSAR

INGLISTE NAISTEKLUBIS

15. märtsil oli Inglise naisteklubis kohtumine ajakirja „EESTI NAINED“ toimetuse esindajatega. Külla olid tulnud ajakirja vastutav sekretär MARE OTS ja osakonnatoimetaja JUTA ÜTS. Esmalt tutvustas iga kohalolija end mõne sõnaga, seejärel läks jutujärg külalistele. Juta Üts rääkis oma tööst maaelu probleemide valgustamisel ajakirjas. Üldise arutelu all olid maanaise mured. Tundus, et praeguses Eestimaale keerulises olukorras ei ole millestki rõõmu tunda. Kõneleja rõhutas, et just naised peavad olema headuse ja helluse jagajad oma kodus. Igati tervitatav oleks ka oma kodukandi rahvariiete ausse tõstmine.

Mare Ots kõneles meie ühiskonna mitmetest probleemidest, millele niipea lahendust pole loota. Kõne all olid naiste ja laste tervis, rasestumisvastaste vahendite nappus jne. Kõneleja tutvustas ka toimetusele saabuvasid kirju. Neist nähtub, et paljud noored on oma probleemidega lausa ummikusse sattunud.

Tõdeti, et meie ainus naisteajakiri ei suuda kaugeltki kõiki naisi huvitavaid teemasid haarata kuna suure osa ajakirja mahust on enda alla võtnud poliitika. Vaja oleks mitut konkureerivat naisteajakirja, nii

nagu see oli EESTI Vabariigi päevil.

Külalistelt saime soovitusi kirjutada meie naisteklubi poolt kiri Vaino Väljasele toetamaks meie valitsuse poliitikat. Olgu siinkohal ära toodud ka kirja tekst:

Kallis VAINO VÄLJASI!

Meie naised vaatame televiisorist vaimustusega Teie tarku silmil Püüame toetada Teid sellega, et oleme töökad ja hoolitsevad rajades

UUT EESTI KODU.

Teile ja Teie kaunile abikaasale soovime jõudu, tervist ja kõike, kõike head!

Austusega Rapla rajooni

Valtu kolhoosi

Inglise osakonna

NAISTEKLUBI

Pärast külaliste lahkumist istuti isekeskis veel poole ööni arutades kuuldut-räägitut.

LEILI VAHTMÄE

TEADE

Elanikkonnale müüakse põrsaid 3. ja 17. mail ning 7. juunil. Müük toimub Kumma seafarmist kella 10.—11. Esimese kategooria põrsaste hind 5 ja II kategoorial 2 rubla eluskaalu kilogramm.

Teistel päevadel müüki ei teostata.

ENN SAATUS,
loomakasvatuseosakonna
juhataja

JUHATUS

OTSUSTATI:

● võtta kolhoosile kuuluvates korterites elavatelt üürikiirilt elamispinna üüri 3-kordselt, s.t. 30 kop. m²-lt. Elamispinna norm 1 elaniku kohta on 12 m²+6 m² pere kohta. Seega üheliikmelisel perel on elamispinna norm 18 m², kaheliikmelisel 30 m², kolmeliikmelisel 42 m² jne. Ühetoalistes korterites üldpinda ei arvestata.

● tõsta majandis mittetöötavate üürikiiride üüritasu elamispinna tegeliku eksploatatsiooni hinnani s.o. 1989. a. 65 kop. elamispinna m². Majandi territooriumil asuvate teenenduseettevõtete töötajate üür võrdsustatakse kolhoosi töötajate omaga.

● anda töötajatele uue korteri saamisel ülekolimiseks aega 1 kuu. Selle aja möödudes hakatakse üüri nõudma mõlema korteri pindadelt. Sama tähtaeg kehtib ka ühepere-elamute kohta, mis müüakse kolhoosi liikmele soodustatud tingimustel. Kuuajalist tähtaega hakatakse lugema korteri võtmete kätesaamise päevast alates, ühepere-elamutel eksploatatsiooni andmise päevast.

Ehitusalaste vaegtööde puhul, mis takistavad korterisse või elamusse sissekolimist, täpsustab sissekolimise tähtsaja komisjon koosseisus:

esimehe asetäitja Tarmo Mett
ehitusosakonna juhataja Aimur Paik

A/ü esimees Greta Kutsar
komandant Ene Haggi.

Sama komisjon lahendab ka tei-

sed vaidlused tähtsaja pikendamise suhtes.

● kinnitada asutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele ning majandis mittetöötavatele kodanikele ruumide väljaüürimisel järgmised hindad:

- * Valtu klubi 25 rbl.
- * Inglise klubi koos sööklaga 50 rbl. (ilma sööklata 25 rbl.)
- * Valtu kaminasaal 25 rbl. (koos lasketiiruga 50 rbl.)

● vaadati läbi nimekirjad töökollektiivides valitud 57 voliniku kohta ja kinnitati need.

● töötajatele hakatakse liha müüma järgmistel hindadega:

- sealiha I sort 2.50
- sealihina II 1.50
- loomaliha I 1.50
- vasikaliha II 1.10 rbl. kg.

● preemiat said hea töö eest: Jaak Sussi 360, Rein Raamat 380, Margus Sinka 325, Aare Hindremäe 110, Arvo Laurimaa 300, Hurmas Kauri 290 ja Malõi Nikolai 240 rubla.

● tehti järgmised muudatused mõningate töötajate preemiamäärustikus:

— Inglise seafarmi juhataja saab:

4% farmi lihatoodangu plaani täitmise eest

4% kui sigade kaaluivõte on üle 500 g

4% kui sigade hukkumine ei ületa rajooni keskmist.

— Kumma seafarmi veterarst saab 6% preemiat, kui aastas saadakse 6200 ja 12%, kui saadakse 6500 põrsa tootmise eest.

— Vetvelskri preemiaprotsendiks on 12, kui täidetakse loomakasvatuse osakonna rahaline plaan ja veiste surevus ei ületa rajooni keskmist.

— Peaveterarsti preemiaks määrati 12% rahaliste tulude täitmisel ja kui veiste ning sigade hukkumine ei ületa rajooni keskmist näitajat.

— Ka ehitusjaoskond saab 12% preemiat, kui aasta eksploatatsiooni plaan täidetakse ning kapremonti lepingute täitmine ja pooli-olevate objektide valmidusaste on viidud juhatus poolt ette nähtud seisundini.

Koostas
ENDEL MALTSAR

Töö kiidab tegijat

TÖÖ KIIDAB TEGIJAT

Üheteistkümneme tublile nimesele anti 23. veebruaril kätte Tööveterani medalid, mis on tunnustuseks paljude aastate kohusetundlikule tööle.

Teiste seas anti medal Düüne Kiolineile, kelle viimased 35 tööaastat on möödunud ühes ja samas kohas — Valtu aiandis.

KAS 35 AASTAT ON LÜHIKE VÕI PIKK AEG!

„Elus on lühike, aga ühes kohas töötamiseks paras pikk aeg,“ arvab Düüne. „Tulin siia elama 1954. a. kevadel ja siis läksin ka aiandisse tööle. Töö polnud päris võõras, sest enne olin töötanud puukoolis. Valtus oli sel ajal aednikuks hästi tuntud mees Mart Tapupere. Olen nende aastate jooksul teinud kõiki töid, kuid kõige rohkem siiski tegelnud kurgi- ja tomatikasvatamisega. Mäletan, et kõige suurem saak on olnud 38,6 kg ühelt ruutmeetritl.“

Aja jooksul on palju muutunud. Eialgu oli aiandis ainult 3 töölist. Ise kütsime ja vee kandsime kaelkookudega praeguse lasteaia hoovis olnud kaevust. Et pisutki kergem oleks, ostime oma raha eest turult vooliku. Kasvatasime alpi-kanne, aga ka kapsataimi jm. Töö oli füüsiliselt raske, nii et ega noo-

repõlve tööd just kiita ei saa. Töö aiandis on üldse raske, ka praegu, kus tuleb hooldada 1000 m² pinda, kuid mehhaniseeritud on ainult kastmine. Ka palk pole sellele tööle kiita.

Koju jääda? Ei veel, kui ikka tervist jätkub. Aiandis hoiab kinni tegelemine taimedega, lillede ilu.

Kui on kaks päeva kodus oldud, tekitab juba igatsus lillede järele. „Kes noortest tahaks sama palju aastaid aiandis töötada, peab olema hea tervisega, armastama aiatööd ja lilli.“

AINO KONTKAR

● Tööveterani medalid sai kätte Düüne Kioline.

VALTU SÕJA- JA TÖÖVETERANIDE NÕUKOGUS

Peeti järjekordne Sõja- ja Tööveteranide nõukogu koosolek. Vaadati läbi pensionäride avaldused küttepuid saamiseks. Tõsiselt kaaluti iga ja püüti langetada õiglane otsus.

Tehti ettepanek kolhoosi juhatusele hakata andma 1989. a. sügisest tasuta küttepuid vanureile (naised 60 ja mehed 65) ja kes on kolhoosi liikmed olnud kolhoosi algusaastatest peale ning ei ela töövõimeliste perekonnaliikmetega koos. Anda neile 10 m³ küttepuid.

Anti kolhoosi juhatusele kaalumiseks ettepanek hakata maksma väikese pensioniga kolhoosi liikmetele lisa, et põhipension ning kolhoosi poolt makstav lisa oleks vähemalt 100 rbl. kuus.

Soovitati valida Rapla Rajooni Sõja- ja Tööveteranide nõukogusse Ellen Ert ja Laine Kõrtsini.

Vaadati läbi ja esitati üldkoosolekule kinnitamiseks kandidatuurid au- ja teenelise kolhoosniku aunimetuse omistamiseks.

ENDEL MALTSAR

1988

Inglise

31. märtsi päikesepaistelisel õhupoolikul oli Inglise märgata tavalisest rohkem liikumist. Avatud klubiustest poetus küll üksikult, küll paarikaupa sisse erinevas vanuses inimesi. Kella kuueks olid ligi sadakond poliitika-huvilist leidnud istekohad klubi avaras saalis. Inglise Muinsuskaitseklubi järjekordse ürituse külalisteks olid seekord kutsutud Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei asutajaliikmed Eve Pärnaste, Kalju Oja, Riho Nassar ning Tunne Kelam, kes kahjuks tulla ei saanud.

Esmalt andis Kalju Oja pikema ülevaate Eesti ajaloost ja demokraatia arenemisest läbi mitme aastasaja. K. Oja selgitas okupeeritud riigi rahva võimalikke vastupanu viise: sõjaline vastu-

panu, passiivne vastupanu, poliitiline vastuhakk ning kultuuriline vastupanu, mis praegu on omane Eestile. Hulgaliselt esitati K. Ojale küsimusi ERSP programmi, tegevussuundade ning suhetest teiste organisatsioonide ja liikumistega. ERSP programm ei ole veel lõplikult valmis, kuid peaesmärgiks on rahumeelsete vahenditega sõltumatu Eesti demokraatliku vabariigi taaskehtestamine rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete alusel. Selle

ERSP – mis see veel on?

lähtealuseks saab olla ainult oma kehtivust mittekaotanud Tartu rahuleping. Oma peamiseks tegevussuundadeks peame kõigi sõltumatute eestlaste ühendamist kodu-, ja välismaal, tagamaks rahvuskultuuri tervikkust ja elujõulisust ning võitlust suurriikliku monopolistliku ülemvõimu vastu.

Koostööd EKP-ga peame võimalikuks kui parteidel on võrdsed võimalused poliitilises väljenduses. Osalemise ENSV Ülemnõukogu valimistest otsustab ERSP volikogu. Momendil kuulub ERSP-sse veidi üle kaheksa inimese mitmetest rahvastest.

ERSP toetab ja teeb koostööd iga üksikisiku (sõltumata rahvusest) ja demokraatliku liikumisega, kelle tegevus teenib Eesti huve ja ülddemokraatlikke põhimõtteid.

Eve Pärnaste andis ülevaate ja selgitusi Eesti kodanike komiteede loomisest, mis on moodustatud juba Otepääl, Kadriinas ja Haljalas. Eesti kodanike komiteede moodustamine on meie esimeseks sammuks peremeheks saamise ja iseolemise teel. EKK-de loomine põhineb Eesti Vabariigi seaduslikkuse ja järjepidevuse tunnustamisel. Komiteed moodustatakse valimiste teel kihelkondades ja linnades. Komiteede juures on võimalik regist-

meeste ajateenistusest Nõukogude Armees. See teema on viimasel ajal laialdaselt ka ajakirjanduses kõneaineks olnud. Meie seisukoht on: Eestist pärit isikute sõjaväeteenistus peab toimuma Eesti pinnal ja eesti keeles. Inimestele, kes oma töökspidamise kohaselt ei saa relva kanda, võimaldada alternatiivne tööteenistus. Kuna poistel üksi on raske kehtivale sõjaväevõimule vastu hakata, siis on vaja toetust vanematelt ja ühiskondlikelt orga-

reerida ka isikult, kes soovivad Eesti Vabariigi kodanikuks saada, seega need, kes polnud EV kodanikud enne 16. juunit 1940 ega nende otsesed järeltulijad. Seejärel astuvad Eesti kodanike valitud saadikud kokku Eesti kongressil, kus arutatakse enesemääramise küsimusi. Kongressi volitatud esindajad jätkavad poliitilist ja diplomaatilist tööd Eesti omariikluse rahumeelisel taastamisel.

Riho Nassar kõneles eesti noor-

nisatsioonidelt. Kuid siingi tuleb probleemi lahendada rahulikult, tuginedes rahvusvaheliste seadustele. Noorte sõjaväeteenistusega seotud küsimusi hakkab arutama 15. aprillil Tartus kokkutulev III Noortefoorum.

Arvatavasti sai nii mõnigi probleem selgeks räägitud, kuid täieliku selguse ja tõeni on veel pikk tee minna.

Märkmeid tegi
AARE HINDREMÄE

MÖTTEID KOOLIKEVADEL 1989

Meie aeg on muudatuste aeg — uutmine on haaranud meie mõtteid ja tegusid. Loomulikult on ka kool sellest haaratud, sest moodustavad ju lapsed suure ja olulise osa meie ühiskonnast. Kevad on hariduspöölil lõkusaeg. Tehakse kokkuvõtteid ja antakse hinnanguid külvi- ja kasvuajale.

Hariduselu uutmisel oleme katsetamiste ajajärgus, selleks on koolidele antud laialdased võimalused alates õppetunni kestuse määramisest kuni õpitava sisu muutmiseni. 1989. a. koolikevad on ülemineku aeg vanalt koolikorralduselt uuele. Üleminek on aga alati seotud segaduste ja mõõdalaskmistega. Neis keerulistes tingimustes peame kindlalt silmas pidama peamist eesmärki — hariduse väärtuse tõstmist ühiskonnas. Ilma haridust väärtustamata ei muutu meie ühiskonnas midagi ja uutmine kustuks nagu iga eelnevgi kampaania.

Kooliuutmine puudutab hariduselu kõiki tahke. Järgnevalt peatuksime mõningatel neist:

● **Juhtimise reorganiseerimine.** Reglamenteeriv ja kontrolliv organ ENSV Haridusministeerium ja raj. haridusosakond on kaotatud. Vastloodud Hariduskomitee on võtnud endale põhiliselt haridust teenendava funktsiooni, jättes juhtimise koolitasandile.

● **Klassivälise töö reorganiseerimine.** Päevakord on tõusnud paljud uued töövormid. ELO (Eesti lasteorganisatsioon), poisteklubi, skaudirühmad jne.

● **Koolide materiaalse baasi tugevdamine.** Kahjuks riiklikke vahendeid ei ole suurendatud, mistõttu me sõltume suuresti kodumajandi võimalustest ja heast tahtest. Valtu kolhoosil on olnud nii üht kui teist, mille järgmiseks kinnituseks ootame spordikompleksi valmimist 1990. a. koolikevadel.

● **Koolikorralduse uutmine.** Kaua on ühiskond meile haridust tasuta

pakkunud, lausa kaela määrinud. Tähelepanu pöörati näitajatele, mitte aga õpilase haritusele. See on põhjustanud vastutustundetuse, tarbijalikkuse ja ülalpeetavuse süvenemist. Ühiskond peab haridust mitte pakkuma vaid nõudma, sellele teele me olemegi asunud. Keerulisemaks probleemiks antud situatsioonis on juurdunud mallidest loobumine (hindamine formaalseks, jäigad reeglid klassist klassi üleviimisel, järelvastamine jne.) Peab kinnistuma arusaam, et õppimise eest vastutab õpilane ise, aga mitte teised.

Seadusandlikeks aktideks on neist seisukohtadest formuleeritud veel vähesed, kuid võib loota, et:

— kaotatakse kõikidele kohustusliku keskhariduse andmine ja asendatakse see iga kodaniku õigusega saada haridus vastavalt oma võimetele ja pürgimistele.

— lubatakse 16. a. saanutel ka koolist tööle minna ilma põhikooli (9 kl.) lõpetamata.

— lubatakse õppenõukogu otsusega järgmisse klassi viia ka puudulikega õpilasi.

— lõputunnistus antakse ka neile õpilastele, kes ei suutnud kõikides ainetes saada positiivset tulemust (lõputunnistusele märgitakse siis selle kohta — „kursuse ära kuulnud“)

— järeleaitamist hakatakse organiseerima lapsevanema kulul.

Need ja paljud teised ettevõtmised hakkavad toimima aga ainult siis, kui ka täiskasvanute ühiskonnas hinnatakse haridust, kui võetakse omaks, et haritumas ühiskonnas on inimväärsem elada.

Tänased õpilased annavad näo meie homsele, see nägu on sellest, millise harituse me täna suudame neile anda. Anded on rahvuse suurim

OTSAS ON KAKS TRIMESTRIT

Koolis oli, on ja jääb õpilase peamiseks tööks õppimine, vaatamata kõigile koolireformidele ja -uudustele. Maailma jõukamas ja arenemas riigis USA-s tehti ka paljude aastate jooksul mitmeid kooliekperimente ja jõuti lõpuks ikkagi järeldusele — kõige paremini kindlustab noorte õpetamise vana hea gümnaasium. Et aga ameerika õpilased väga palju õpivad ja õppimisele palju aega kulutavad, selles võisite veenduda, kui kuulsite intervjuusid Tallinnat külastanud Daltoni gümnaasiumi õpilastega. Meie õpilased peaaegu kodus enam ei õpi. Vähemalt on see nii Juurus. Peale kooli algab üks suur möllamine suurte majade ümbruses, mis lõpeb pimeduse saabudes. Parimal juhul jääb veidi aega uneseguste silmadega

õpikutesse pilk heita. Ja ongi kõik. Pole siis imestada, et neist lastest sirguvad põllumehed ei ole küllalt oskajad, et meie põllumehe töövõiljakus on kolmandik ameerika farmeri omast. Kommunism on aga eelkõige kapitalismist kõrgem töövõiljakus, tõesed juba Vladimir Lenin. Ingliste lapsi õpib Juuru Keskkoolis 41. Nendest ainult viitele õppis II trimestril Ele Vahtmäe (II kl.), Kristel Kraam (III kl.) ja Ave Vahtmäe (IV kl.). Hinnetele neli ja viis õppisid Kadri Meinberg, Triin Muulmann (II kl.), Piret Lepikult, Maive Peterson (III kl.), Peep Lepikult (IV kl.), Inga Lazareva (VI kl.).

Aitäh nende vanematele, et on õpetanud oma lapsi hästi töötama. Ilusa, korraliku ja hea töö poolest on aga eestlane

üle maailma tuntud.

Puudulikele õppis 10 õpilast, s. o. terve veerand Ingliste õpilaste üldarvust. Ma ei kirjuta sellesse artiklisse nende nimesid, sest on ju ees veel üks trimester, vast nad õpivad selle jooksul nii, et õppeaasta lõpul ei tuleks tunnistusele puudulikke. Puudulikk käitumishinne oli Eleriin Ennol põhjusega puudumiste pärast. Üldse on meie kooli üheks valupunktiks (kui praegu väga ohtrate tarvitatava sõnaga väljendada) see, et õpilased palju puuduvad tühistel põhjustel, ka põhjusega ja lähevad ära tundidest. Kas mitte neist ei kasvagi tulevased tööpõlgurid, tööluusid tegijad. Kõige suurem kooli häda on selles, et õpilased ei vaevu õppima, et õppimine ei ole enamuse õpilaste silmis väärtus.

Nagu haridus ei ole väärtus kogu meie ühiskonnas. IME aga nõuab kompetentseid, tarku ja haritud inimesi. Kui tahame paremini elada tulevikus, peame paremini õppima olevikus. Halvasti käitub osa Ingliste õpilasi autobussis ja bussile minnes. Rüşetatakse, tõugeldakse, käratsetakse, ei lasta täiskasvanuid enne bussi, võetakse nende eest ära istekohad, rääkimata koha pakkumist. Siin peaksid täiskasvanud sõitjad sekkuma ja õpilastelt korralikku käitumist nõudma.

Sellel aastal on koolis mitu poissi, kes suitsetavad, seda juba 12—14 aastasena.

Palve Ingliste inimestele, kui näete bussile tulevaid või bussilt lahkuvaid poisse suitsud ees, häbistage neid, teatage neist vanematele ja kooli.

RAPLAMAA NAISTE FOORUMIL

2. märtsil tulid Raplas kokku naised, kes soovisid mõtteid vahetada meest ja naist puudutavate murettekitavate probleemide üle. Kuna meie majandist olin seal ainult mina, siis tahaks sealt saadud mõtteid majandilehe lugejatega jagada.

Arutelu juhtis Ülo Vooglaid ja teemasid oli kolm. Kõige pikem ja elavam mõttevahetus tekkis küsimuse ümber: „Kes kaitseb meest!“ Sissejuhatuses ütles Ülo Vooglaid, et kuigi mehed ise arvavad, et nad on tugevad ja ei vaja kaitset, on nad tegelikult naistest nõrgemad, mida näitavad meeste lühem eluiga, arvukad enesetapud ja pudelist abi otsimine. Praegu valitsevatele olmemuredele aga suudavad veel ainult naised vastu panna, mis näitab nende tugevust.

Üks meeste nõrkuse põhjus on juba see, et lapsepõlvest peale ei kasvata poistest mehi vaid kesksuost olendeid, kuna meesteks ei saa kasvata naiskasvatajate ja -õpetajate sõnade järgi, vaid meheliku ees-

kujuga, seda meie koolides on aga vähe. Vähe on seda ka kodus, sest kui vanasti kasvas poiss meheks oma isa kõrval temaga koos tööd tehes ja teda järgides, siis mis eeskuju annab pojale diivanil teleri ees lõsutama isa igapäevane nägemine. Järelduse võiksid siit mehed ise teha.

Teiseks põhjuseks, miks mehed läbi põlevad, on see, et mees tunneb oma jõuetust, et ta ei suuda oma peret ülal pidada, muretseda oma perele kõik elamiseks vajalik, kuna tema palk ei ole selleks piisav. Suure vea teevad ka need naised, kes hakkavad kodus perekonnapead mängima, kuna mehed võivad seda raskelt üle elada. Kaval naine oskab mehele jätta mulje, et mees on perekonna pea, ka juhul kui ta seda ei ole.

Kolmandaks põhjuseks peeti mehe vähest tunnustamist nii tööl kui kodus, millest moraali naistele — kiitkem rohkem oma mehi.

Arutelu käigus jäädki nõusse Ülo Vooglaiuga, et mehi pole vaja enda järgi ümber kasvatada, sest ka kõige fossikesem mees jääb ikka meheks. Tavaliselt naine peab oma elus tähtsamateks väärtusteks perekonda, kaitset, kindlustunnet, mõned töökust, teised väljanägemist. Siis mehed hoopis seksi, tööd väljaspool kodu, majanduslikku kindlustust.

Kokkuvõtteks antud küsimuste kohta leiti, et kõigepealt peaks naine õppima oma meest ära kuulama, kui ta mureliku näoga töölt tuleb, kuigi

rikkus, sellepärast tuleb põhiorhok suunata annete väljaarendamisele, mitte aga võimetute väheefektiivsele tagant torkimisele, kulutades neile kogu pedagoogilise potentsiaali. Just nii on meid tänaseni sunnitud töötama ja tulemuseks on vastutustundetu, ülalpeetava mentaliteediga ühiskonna liige. Vastutustunde ja töökuse kasvatamine ning annete väljaarendamisele suunatud koolihariduse loomine ongi meie tänane töö.

Praegu räägime palju ka kooli demokraatiseerimisest, mis õpilaste silmis tähendab sageli kõike lubamist, vaba käitumist, vähest tööd jne. Jääb mulje, et kool tahetakse demokraatiseerimise sildi all muuta lõbustus-asutuseks. See on kahjulik arusaam ja muutub üleminekuga veelgi raskemaks, langeb distsipliin, halveneb õppeedukus jne. Demokraatiseerimine koolis tähendab õppeprotsessi mõistuse — s.t. inimesepärasemaks muutmist. Kool on töökoht lapse jaoks, kus tuleb arvestada tema ealiste iseärasustega. Töö on vaimsete või materiaalsete väärtuste loomine ja seotud alati enesesunni ning teatud raskuste ületamisega. Õppimine on koolilapse töö, väga tähtis ja raske töö ning enesesunnita ei tule siin välja. Selle töö lapsepärane korraldamine ongi kooli demokraatiseerimine.

Tänavune koolikevad on juba käes. Vanemate klasside õpilased on oma eksamiained teada saanud või ise valinud. 7. kl. peab oma teadmisi näitama matemaatikas, õpilaste enda valik langes vene keele ja kirjanduse kasuks.

8. kl. sooritab eksami vene keeles ja enda valikul veel matemaatikast.

Valtu 9. kl. Kooli lõpetamiseks peavad lõpetajad eksami sooritama matemaatikast, eesti keelest (kirjand) ja enda valikul anatoomiast või inglise keelest.

Soovime kõikidele õpilastele töörohket koolikevadet ja kodusesse palju rõõmu teie kordaminekustest.

KALJU RAHU,

Valtu 9-kl Kooli direktor

Veel mõningat muud informatsiooni.

Üleminekuksamid on alates VI klassist ja järgmistes ainetes: VI kl. matemaatika kirjalik, VIIa vene keele suuline, VIIb eesti keele kirjalik, VIII matemaatika kirjalik, X kl. inglise keel ja geograafia, XI kl. inglise keel ja kirjandus. Lõpueksamid on aga järgmised: IX kl. 1. eesti keel (kirjand), 2. vene keel suuline ja anatoomia (õpilane võib valida, kumba soovib), 3. matemaatika kirjalik. XII kl. 1. eesti keel (kirjand) 2. matemaatika suuline, 3. vene keel suuline, 4. bioloogia ja 5. kehaline kasvatus. Üleminekuksamitest vabastab õppenõukogu õpilased, kellel on eksamiaines „4“ ja teistes ainetes „4“ ja „5“. Üleminekuksamitest oleks õppenõukogu vabastanud terve klassi, kui II ja III trimestri lõpul ühelgi õpilasel ei oleks olnud puudulikke hindeid. Selleni ükski klass aga ei jõudnud: II trimestri lõpul ei olnud

koolis ühtki klassi, kus ei oleks olnud puudulikke hinnetege õpilasi. Õppetöö koolis lõpeb: I kl. 26. mail, II—IV kl. 3. juunil, eksamiklassidel lõpeb õppetöö 26. mail, sellele järgnevad eksamid. Pärast eksameid on praktika kooli juures kuni ühe nädala ulatuses V—IX kl. õpilastele ja X—XI kl. õpilastele õppetootmiskombinaadis kuni 15 päeva ulatuses. Huvitavamatest ettevõtmistest: 21.—23. aprillil sõprusfestival, kuhu olime kutsunud õpilasi Läti, Leedu, Valgevene, Moldovaavia ja Arhangelski sõpruskoolidest. 28.—30. aprillini on keskastele heade õpilaste ekskursioon Riiga ja keskkooli virikute ekskursioon Arhangelskisse on 16.—22. mail. Ka kõik klassid käivad ekskursioonidel vastavalt koolis traditsiooniliseks saanud marsruutidel.

JUHAN MÄRJAMA,
Juuru Keskkooli direktor

paljudele naistele võib see raske tunduda.

Teiseks teemaks oli: „Miks oleme üksteise vastu sallimatud!“ Peaaegu üksmeelselt leiti, et sallimatuks teeb praegu kõige hädavajaliku puudumine, samuti see, et on toimunud kihistumine inimeste hulgas — ühed on inimesed ja teised on need kellel pole midagi. Selline diferentseeritus viib kadeduseni, hundimentaliteedini, stressini ja suhted üksteisega sõltuvad sellest, kui suur on kellegi stressitalutavuse aste. Peale selle on meis tekkinud hirm tuleviku ees, AIDS-i ees, maavärinate ees, selle ees, et meil pole äkki varsti midagi lauale panna jne., kõik see aga tekitab pingeid.

Et muutuda üksteise vastu sallivamaks, tuleks leida endas jõudu teiste ärakuulamiseks ja mitte enda mina ületähtsustada. Igas asjas tuleks otsida tõe, mitte eneseõigustust, mõelda kas minu nõudmised on ausad. „Elada tuleb julgelt“, ütles Ülo Vooglaid, „sest julgelt elada on lihtsam, ainult sellise elu alustamine on raske.“

Kolmas küsimus haakus eelmisega. „Miks läheb naine rooste!“ Eks ikka sellepärast, et juba olmemured muserdavad naist tugevalt ja kui pärast päevatööd kulub õhtune aeg kodutöödele, siis viib see vaba aja miinimumini. Selle kohta ütles Ülo Vooglaid, et ühiskond, mille liikmetel ei jätku vaba aega on kerjusühiskond.

Üheks põhjuseks, mis teeb naise vanaks, peeti illusioonide purunemist. Tavaliselt läheb 20 aastane nooruk elule vastu suurte lootustega. Kui

MEIE EESRINDLIKUD ÕPILASED:

TEISEL TRIMESTRIL ÕPPISID HINDELE

„4“ JA „5“

JUURU KESKKOOLIS:

Ele Vahtmäe
Kristel Kraam
Ave Vahtmäe-
Kadri Meinberg
Triin Muulmann

Piret Lepikult
Maive Peterson
Raili Vaarpuu
Peep Lepikult
Inga Lazareva

VALTU 9-kl. KOOLIS:

Kadri Tukk
Kersti Lumi
Veiko Mahlakas
Raido Tarkmeel
Silvar Männimägi
Maili Kodu
Martin Ellermaa
Sulev Sussi
Kairi Kurisoo
Olga Bortnik
Raino Bortnik
Kadre Laurimäe
Reelika Nipernaado
Helen Reino

Monika Riisenberg
Taavi Teets
Olev Akatšonok
Kaie-Riin Kask
Kati Kio
Marian Laurimäe
Allar Läll
Heiki Mahlakas
Kristiina Olju
Kristel Paik
Anu Rhede
Triin Sussi
Mari Ellermaa
Liisi Kõrtsini

Piia Laurimaa
Airi Lohk
Erki Mahlakas
Krjsti Laanemets
Jaanus' Vaher
Sirli Paik
Koidu Archipov
Helle Sussi
Taili Sulu
Vaido Laanemets
Toomas Vaher
Priit Kivik
Ermo Lõhmus
Gunnar Läll

Kolhoosi juhtkond õnnitleb kõiki hoolsa õppimise eest ja avaldab tunnustust lapsevanematele.

need lootused purunevad on pettumus suur. Purunenud illusioonide asemele koguneb mure, kurbus, viha, pettumus. Oeldi välja mõte, et naise teeb vanaks helluse defitsiit, seda ka abielunaise hulgas ja see peaks mehed mõtlema panema.

Aga samas nimetati ka, et naised ise on saamatud oma elu korraldamisel. Naine peaks vahel järele mõtlema ja leidma oma elukorralduses tähtsad ja vähemtähtsad asjad ja võib-olla osutuvad seni tähtsaks peetud asjad hoopis vähemtähtsateks, mida on võimalik tahaplaanile lükata. Kadedaks tegi kui kirjanik Ly Seppel ütles, et Soomes on 30 naisteajakirja, kust naine võib igal ajal abi saada. Meil aga? Ly Seppel arvas ka, et meie naine peab ennast muutma ja oma lapsi ise kasvatama hakkama. Selle peale lisas Ülo Vooglaid, et mujal maailmas käib naine senikaua tööl, kuni tal lapsed sünnivad. Seejärel pühendab ta ennast laste kasvatamisele ja teeb seda kuni nende kooli minekuni, kusjuures tema omandatud haridus ei lähe sel ajal kaotsi vaid ta annab seda edasi oma lastele.

Kokkusaamise lõpetas väga kenasti Ly Seppel: „Me peame mõnikord võtma aega ja tõstma silmad taeva poole, tõstma siis, kui taevas on üleni sinine ja siis, kui sombuses taevas on vaid üksikuid siniseid laike. Kindlasti aitab see meid.“ Nii lõppes kolm ja pool tundi kestnud arutelu ja kindel nõu oli lähemal ajal uuesti kokku saada.

HELLE TUKK

KRIITIKAVASTUS

MEIE ÜHINE MURE

Kommunaalmajandus on olnud meie majandi infolehes üks sagedamini puudutatud küsimusi ja see on tore, et enamuse meie inimestest tunneb muret heakorra eest oma koduümbruses. Kuid kes on lugenud trükisõna ka teistes ajalehtedes, on kindlasti tähele pannud, et heakorra probleemid on kõikjal, nii meil kui ka mujal maailmas ühesugused. Prügi ja praht kipub meid uputama. Kui üksmeelselt selle vastu ei võitle, on majandusmeestel ja naistel üksi raske sellega toime tulla. Oleme Valtus proovinud seda lahendada nii ja naa, senini jagu pole saanud. Praegu proovime suurte konteineritega ja Rapla Kommunaalettevõtete Kombinaat on lubanud aegajalt neid tühjendada. Seega oleme paljuski sõltuvuses nende autojuhtide

tööst. Loodame kõige paremat. Väikesed prügiurnid on Tartust tellitud, kui kätte saame, paneme ka majade trepikodade juurde. Mis puutub prügi äravedamisse Inglitel, Hertus ja Kummas, siis tuleb tehnika tellimine anda osakonna juhatajatele. Majandusosakond seni veel vajalikku tehnikat ei oma.

Et meie koduümbrused oleksid veel ilusamad ja heakorrastatud, võttis kolhoosi juhatus mõeldud aastal vastu otsuse, kus iga täisealine perekonnaliige, kes on sisse kirjutatud kolhoosile kuuluvasse kommunaalkorterisse, on kohustatud aastas töötama majaümbruse heakorrastustöödel 20 tundi, kohustuse täitmata jätmisel ilma mõjuva põhjusega on kolhoosi juhatusel õigus vähendada korterivaldaja aastapreemiat. Majandis mittetöötavad üürnikud maksavad

kohustuse mittetäitmise korral üürile täiendavat kommunaalteenustasu 1 rbl. mittetöötatud tunni eest.

Arvestust tundide üle peavad majavanemad. Peale selle kuulub majavanema kohustuste hulka tuleohutuse eeskirjade täitmise kontroll majas, heakorra ja puhtuse kindlustamine trepikodades, keldrites ja maja ümbruses. Samuti peavad nad komandandile või minule teatama kõigist elamuekspluatatsiooni eeskirjade rikkumisest majaelanike poolt. Oma kohustusi hästi täitnud majavanemaid on võimalus ka rahaliselt tasustada.

Uute majade majavanemad, luugupeetud majaelanikud, valime teie abiga aprillikuu jooksul.

Jään lootma, et nende ja veel teiste abinõudega muudame oma koduümbruse, **tükikese Eestimaast**, omale ja teistele meeldivaks.

Sellega olen ma üldjoontes vastanud ka Tiiu Preismanni ja Aino Kontkari küsimustele Valtu infolehes. Ootan Valtu rahvalt uusi ettepanekuid.

TARMO METT,
esimehe asetäitja majandusalal

ANDRES HINNO — jookide tsehhi tööline 13.03

ÜLO KRAAM — lukksepp 13.03.

ANTS JUURIK — põllutöölaine 20.03.

IYO VAHTMÄE — ehitustöölaine 20.03.

RAIT LUNDYER — jookide tsehhi tööline 13.03.

MARGE SEPP — aiandi tööline 4.04.

HEINO TÄHTLA — traktorist 5.04.

TÖÖLT LAHKUNUD

ANTON MATIJEVSKI 4.03.

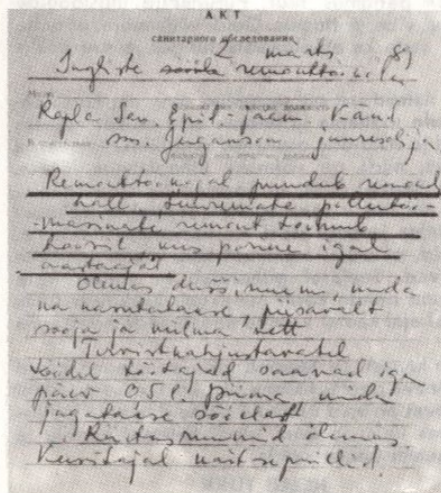
AIVAR VAHTRE 1.04.

KARISTATI

Tõnu Krimm — viibis ebakainena Balti jaamas. Rapla RSO määras rahaträhvi 30 rbl. Kolhoosi juhatus avaldas selle eest valju noomituse ja võttis ära aastapreemia.

Urmas Joakit on pikemat aega töölt puudunud. Juhatus otsustas teha volinike koosolekule ettepanek luusur vallandada ja kolhoosi liikmete seast välja heita.

LAUSA NÄPUGA NÄIDATA...

Käesoleva aasta 2. märtsil külastas Ingliste töökoda Rapla sanepidjaama arst sm. Känd. Et ta siinse olukorraga kaugelki rahule ei jäänud, näitab kontrollija poolt koostatud sanitaarjärelvalve akt töökoja puhketoa stendil, mille tekst on järgmine:

Remonttöökojal puudub remondihall, suuremate põllutöömehaaniliste remont toimub hoovil, kus porine igal aastaajal.

Olemas dušširuum, mida ka kasutatakse, piisavalt sooja ja külma vett.

Tervistkahjustavatel töödel töötajad saavad iga päev 0,5 l. piima, mida jagatakse sööklaste.

Riietusruumid olemas. Kevitajatel kaitseprillid.

Vastutav toimetaja
ENDEL MALTSAR.
Kujundus
HANNES TEETS.

Valtu kolhoosi infoleht. Toime-
tus: 203500 Rapla rajoon, Rapla
sidesõlm, tel. 62-621. Trükiarv
600. Tasuta.
Maht 1,0 trükipoognat. Trüki-
koda „Oktoober“, Kreutz-
waldi 24.

Tellimise nr. 1739